

PRIDJEVI (adjektivi)

OPISNI (kvalitativni) > izriču osobine, odgovaraju na pitanje **kakav**; izriču:

- tvarna svojstva : *žuti list, tiha glazba, miran pas, topao kruh...*
- netvarne (misaone, duhovne, psihičke) osobine: *veliki napori, pametna glava, žalostan sin, dobro dijete, zgodan bicikl....*

POSVOJNI (posesivni) > izriču pripadanje ili kakvu drugu povezanost (s jednim primjerkom, npr. *bratov šal* ; s vrstom, npr. *gospodsko dijete, vučja ćud, kozje mlijeko...*)

GRADIVNI (materijalni) > izriču tvarnost, od čega je što napravljeno *zlatni prsten, drvena klupa, željezno sidro, brezova metla*

⇒ riječi kojima se izriču svojstva predmeta i pojava, označenih drugim vrstama riječi, i odnose među njima;

⇒ suzuju opseg značenja riječima kojima se pridjevaju, a to su uglavnom imenice (npr. *planinarski* dom ⇒obuhvaća samo jedan dio predmeta koje obuhvaća pojam dom)

- promjena po padežima (**deklinacija**/sklonidba)
- promjena po stupnjevima (**komparacija**/stupnjevanje)

- uspoređivanje najmanje dviju imenica na temelju neke osobine

ROD, BROJ, PADEŽ (sročni s imenicom)

VID (aspekt, lik)

NEODREĐENI

ODREĐENI

- kazuje **promjenjive osobine** onoga što znače imenice;
- odgovaraju na pitanje **kakav?**, npr. *lijep* dan, *oštar* nož, *kosa* crta, *šareno* tele, *ražen* kruh
- IMENIČKA SKLONIDBA

- izriče stalnu osobinu predmeta;
- pitanje **koji?**
- npr. *smeđi* šešir, *crni* dan, *raženi* kruh, *mladi* čovjek
- PRIDJEVSKO-ZAMJENIČKA SKLONIDBA

- POZITIV**: *crn, dug, gorak, star, svet, lak, mek, lijep*
- KOMPARATIV**: pozitiv+nastavci **-ji, -iji, -ši**: *crnji, duži, gorči, stariji, svetiji, lakši, mekši, ljepši*
- SUPERLATIV**: čestica naj+komparativ: *najcrnji, najduži, najgorči...*

nepravilna komparacija: *dobar-bolji-najbolji, za -gori-najgori* ⇒**supletivne osnove**)
analitička/ perifrastička komparacija: *vruć - manje vruć - najmanje vruć; više vruć - najviše vruć*

odnosni/relacijski

• dio imenskog predikata:

- Kaput je **nov**.
- u službi predikatnog proširka: Zimi je voda **hladna**.
- uz imenicu kao **dio nesročnog atributa**: kritičar **oštra** pera djevojka **lijepa** stasa
- **posvojni pridjevi na -ov, -ev, -in** imaju neodređeni oblik (junak **Krležina** djela, iza **Ivanina** bicikla....)

		NEODREĐENI	
		jd.	mn.
N	velikø (gradø)	veliki	veliki
G	velika	velikih	velikih
D	veliku	velikim(a)	velikim(a)
A	velikø	velike	velike
V	-	-	-
L	veliku	velikim(a)	velikim(a)
I	velikim	velikim(a)	velikim(a)

		ODREĐENI	
		jd.	mn.
	veliki (grad)		
	velikog (a)		
	velikom (u / e)		
	veliki		
	veliki		
	velikom (u / e)		
	velikim		

- kad je uz imenicu **posvojna ili pokazna zamjenica**: taj *tvrđoglavi* dječak, onaj *visoki* muškarac, ovaj *napredni* čovjek, moj *dobri* prijatelj
- kad je dio **osobnog imena**: Petar *Veliki*, Dugi *Otok*, Ivan *Grozni*...
- kad je dio **naziva**: *bijeli* jasen, *crni* prišt, *posni* dan, *pitomi* kesten
- **komparativ i superlativ** (*crnji, najcrnji*)
- **posvojni pridjevi na -ski, -ški, čki** (*gradski, skijaški, vojnički*)

isto kao neodređeni pridjev

PRIDJEVI (adjektivi)

OPISNI (kvalitativni) > izriču osobine, odgovaraju na pitanje **kakav**; izriču:

- tvarna svojstva : *žuti list, tiha glazba, miran pas, topao kruh...*
- netvarne (misaone, duhovne, psihičke) osobine: *veliki napori, pametna glava, žalostan sin, dobro dijete, zgodan bicikl....*

POSVOJNI (posesivni) > izriču pripadanje ili kakvu drugu povezanost (s jednim primjerkom, npr. *bratov* šal ; s vrstom, npr. *gospodsko* dijete, *vučja* ćud, *kozje* mlijeko...)

GRADIVNI (materijalni) > izriču tvarnost, od čega je što napravljeno *zlatni prsten, drvena klupa, željezno sidro, brezova metla*

⇒ riječi kojima se izriču svojstva predmeta i pojava, označenih drugim vrstama riječi, i odnose među njima;

⇒ suzuju opseg značenja riječima kojima se pridjevaju, a to su uglavnom imenice (npr. *planinarski* dom ⇒ obuhvaća samo jedan dio predmeta koje obuhvaća pojam dom)

- promjena po padežima (**deklinacija**/sklonidba)
- promjena po stupnjevima (**komparacija**/stupnjevanje)

- uspoređivanje najmanje dviju imenica na temelju neke osobine

IV. POZITIV: *crn, dug, gorak, star, svet, lak, mek, lijep*

V. KOMPARATIV: pozitiv+nastavci **-ji, -iji, -ši**: *crnji, duži, gorči, stariji, svetiji, lakši, mekši, ljepši*

VI. SUPERLATIV: čestica naj+komparativ: *najcrnji, najduži, najgorči...*

nepravilna komparacija: *dobar-bolji-najbolji, za -gori-najgori* ⇒ **supletivne osnove**)
analitička/ perifrastička komparacija: *vruć - manje vruć - najmanje vruć; više vruć - najviše vruć*

ROD, BROJ, PADEŽ (sročni s imenicom)

VID (aspekt, lik)

NEODREĐENI

ODREĐENI

- kazuje **promjenjive osobine** onoga što znače imenice;
- odgovaraju na pitanje **kakav?**, npr. *lijep* dan, *oštar* nož, *kosa* crta, *šareno* tele, *ražen* kruh
- **IMENIČKA SKLONIDBA**

- izriče stalnu osobinu predmeta;
- pitanje **koji?**
- npr. *smeđi* šešir, *crni* dan, *raženi* kruh, *mladi* čovjek
- **PRIDJEVSKO-ZAMJENIČKA SKLONIDBA**

odnosni/relacijski

• **dio imenskog predikata**:

Kaput je **nov**.

• **u službi predikatnog proširka**:

Zimi je voda **hladna**.

• **uz imenicu kao dio nesročnog atributa**:

kritičar **oštra** pera djevojka **lijepa** stasa

• **posvojni pridjevi na -ov, -ev, -in**

imaju neodređeni oblik (junak **Krležina** djela, iza **Ivanina** bicikla....)

NEODREĐENI		
	jd.	mn.
N	velikø (gradø)	veliki
G	velika	velikih
D	veliku	velikim(a)
A	velikø	velike
V	-	-
L	veliku	velikim(a)
I	velikim	velikim(a)

ODREĐENI		
	jd.	mn.
	veliki (grad)	isto kao neodređeni pridjev
	velikog (a)	
	velikom (u / e)	
	veliki	
	veliki	
	velikom (u / e)	
	velikim	
	velikim	

• **kad je uz imenicu posvojna ili pokazna zamjenica**: taj *tvrdoglavi* dječak, onaj *visoki* muškarac, ovaj *napredni* čovjek, moj *dobri* prijatelj

• **kad je dio osobnog imena**: Petar *Veliki*, Dugi *Otok*, Ivan *Grozni*...

• **kad je dio naziva**: *bijeli* jasen, *crni* prišt, *posni* dan, *pitomi* kesten

• **komparativ i superlativ** (*crnji, najcrnji*)

• **posvojni pridjevi na -ski, -ški, čki** (*gradski, skijaški, vojnički*)